

HISTORICKÝ OBZOR

Časopis pro výuku dějepisu
a popularizaci historie

Ročník 12

březen–duben 2001

● č. 3–4

Šéfredaktor:

prof. PhDr. Aleš Skřivan, CSc.

Zástupce šéfredaktora:

PhDr. Václav Drška

Redakční rada: PhDr. et JUDr. Stanislav Balík – doc. PhDr. Ivo Barteček, CSc. – doc. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc. – PhDr. Milan Buben – prof. PhDr. Václav Bůžek, CSc. – prof. PhDr. Jaroslav Čechura, DrSc. – doc. PhDr. Milan Hlavačka, CSc. – doc. PhDr. Jan Halada, CSc. – doc. PhDr. Drahomír Jančík, CSc. – prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc. – PhDr. Martin Kovář, Ph.D. – PhDr. Petr Krivský, CSc. – doc. PhDr. Rudolf Kučera, CSc. – prof. PhDr. Jan Kuklík, CSc. – prof. PhDr. Robert Kvaček, CSc. – prof. PhDr. Eduard Maur, CSc. – doc. PhDr. Dagmar Moravcová, CSc. – doc. PhDr. Vladimír Nálevka, CSc. – prof. PhDr. Josef Opatrný, CSc. – prof. PhDr. Jiří Sláma, CSc. – doc. PhDr. František Stellner, Ph.D. – prof. PhDr. František Šmahel, DrSc. – doc. PhDr. Jiří Štaif, CSc. – prof. PhDr. Dušan Uhlíř, CSc. – doc. PhDr. Jan Wanner, CSc.

Vydavatel a nakladatel:

prof. PhDr. Aleš Skřivan, CSc.

Sazba a předtisková příprava:

Miroslav Veselka, Redakční a typografické studio, Voskovicova 986, 152 00 Praha 5.

Kontaktní adresa redakce:

pošta 114, poštovní schránka č. 20, 104 01 Praha-Uhríněves, tel. 02/67710265.

Vychází formou dvojčísle, pololetní předplatné 198,- Kč (poštovné hradí vydavatel).

Objednávky se přijímají na kontaktní adrese redakce nebo na faxu 02/6282196. Též na E-mail: obzor@atlas.cz; Internet: http://mujweb.cz/www/Historicky_obzor.

Číslo bylo odevzdáno do tisku 5. 3. 2001.

© Aleš Skřivan, Praha 2001

UPOZORNĚNÍ NAŠIM ČTENÁŘŮM A PŘÍSPĚVATELŮM

Při kontaktu s redakcí uvádějte laskavě spolu s adresou i variabilní symbol (číslo na adrese). **Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. Redakce si vyhrazuje právo provádět jazykovou úpravu rukopisů, opravy faktografických chyb a dalších nedostatků. Autor odpovídá za věcnou správnost příspěvku. Příspěvky zasílejte, prosím, na disketě v programu T 602 nebo WORD tak, že v jednom souboru bude text, v druhém případně poznámky.**

VÝZVA PŘEDPLATITELŮM

Žádáme o uhrazení předplatného nejpozději do jednoho měsíce od obdržení faktury nebo složenky. Změny v odběru hlase na kontaktní adresu redakce. Děkujeme.

OBSAH

Martin Nejedlý: Historie o Meluzině. Část první – „Bože dej mi sílu psát o tak podivuhodných událostech“	50
Martin Pítró–Petr Vokáč: Slunce zapadlo nad Arkonou. Severozápadní Slované a jejich náboženství	63
Jiří Kuběš: Vilém Slavata a jeho hejtmani. K anatomii prestiže raně novověké šlechty	70
Šárka Šírová: Mechtilda Lichnovská. Spisovatelka, mecenáška, múza básníků	75
Ladislav Vojáček: Vavro Šrobár – ministr s plnou mocí pro správu Slovenska (1918–1920)	81
PRO ŠKOLNÍ VÝUKU	
HISTORICKÁ LITERATURA (ukázka)	90
Historie v heslech	93
HISTORICKÁ VÝROČÍ (připravuje František Stellner)	94
RECENZE	95
Nové knihy	89, 92

FROM THE CONTENTS

Martin Nejedlý: The Melusine Story	50
Martin Pítró–Petr Vokáč: The Sunset over Arcona. The Northwestern Slavs and Their Religion	63
Jiří Kuběš: Vilém Slavata and His Sheriffs. To the Anatomy of the Nobility Prestige in Early Modern Times	70
Ladislav Vojáček: Vavro Šrobár – Minister Plenipotentiary for the Administration of Slovakia	81

AUS DEM INHALT

Martin Nejedlý: Die Geschichte von Melusine	50
Martin Pítró–Petr Vokáč: Der Sonnenuntergang über Arkona. Die Nordwestslawen und ihre Religion	63
Jiří Kuběš: Vilém Slavata und seine Hauptleute. Zur Anatomie der Adelsprestige in der früher Neuzeit	70
Ladislav Vojáček: Vavro Šrobár – der bevollmächtigte Minister für die Verwaltung der Slowakei	81

K OBRÁZKŮM NA OBÁLCE

I. strana obálky

Meluzína v podobě draka letí nad hradem Lusignanem (Přebohaté Hodinky vévody z Berry, první čtvrtina 15. století).

II. strana obálky

1. Karel VI. ve věku dvaceti let. Socha zdobící erb paláce vévody z Berry v Poitiers.
2. Vévoda z Berry se vydává na cestu (iluminace z tzv. Malých Hodinek vévody z Berry).
3. Hrad vévody Jana z Berry v Mehun-sur-Yèvre (Přebohaté Hodinky vévody z Berry, první čtvrtina 15. století).
4. Plantagenetovský hrad v Niortu (12. století). Podle Jana z Arrasu založený vilou Meluzínou.

III. strana obálky

5. Valentina Visconti, vévodkyně orleánská s erbem a klenotem Viscontiů (kolem roku 1400).
6. Průčelí katedrály v Bourges (13.–14. století).
7. Tragický maškarní ples v lednu 1393 (iluminace z Froissartových Kronik, 15. století).

IV. strana obálky

8. Měsíc květen (iluminace z Přebohatých Hodinek vévody z Berry, výřez).
9. Karel VI. se snaží při první krizi šílenství v roce 1392 zavraždit svého bratra Ludvíka (iluminace ze druhé poloviny 15. století).
10. Románský kostel sv. Radegundy v Talmontu. Podle Jana z Arrasu založený vilou Meluzínou.
11. Klečící socha Jana z Berry v katedrále v Bourges (první polovina 15. století).